

1930 ЙИЛ
12 МАЙДАН
ЧИКА
БОШЛАГАН

ХИЗМАТ ЖОЙИ — ИЧКИ ҚҰШИНЛАР ТАНТАНАЛИ УЧРАШУВ

ЯҚИНДА Ўзбекистон Республикаси ИИВ Ички құшинлар бошқармасы клубы тантанали учрашув бўлиб ўтди. Маҳаллий ҳоқимият, ичкі ишлар идораларининг вакиллари, фахрийлар жангчиларни республика ИИВ Ички құшинлари ташкил этилганлигининг иккى йиллиги билан муборакбод этиш мақсадида бу ерга йигилдилар. Албатта, тарих учун иккى йил — жуда қисқа муддат. Лекин мустақиллик шароитида Ички құшинларни оёққа турғазиша бевосита ва билвосита иштирок этганлар учун у жўшқинлиги билан эсда қолади.

Йигилганлар бошқарма бошлиги X. Ҳожиматовнинг сўзларини қизиқиш билан тингладилар, нотик республика Ички құшинларининг бугунги ҳаётини, яқин истиқболдаги вазифалари ҳақида хикоя қилди.

Ички құшинларни шакллантиришнинг дастлабки босқичи якунланди, бўлинмаларни тегишили кадрлар, зарур замонавий техника билан таъминлаш давом этмоқда.

Хуллас, бошқармада ҳозирча ишлар маромида. Жангчиларнинг ҳарбий хизматни ўташ чогида

кўрсатаётган мардликлари, жасоратларини тасвирловчи кўплаб мисоллар бунинг исботидир. Газетамизда бу ҳақда кўп ёритилди.

Олдинда янги мақсад ва вазифалар, жанговар маҳоратни янада такомиллаштириш масаласи турибди. Ички құшинлар шахсий таркиби келажакка ишонч билан қарамоқда, хизмат фаолиятида юқори натижаларга эришиш учун ҳарақат қилиб, Ўзбекистон Республикаси фуқаролари-нинг қонуний ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилмоқда.

Ўз мухбири миз.

Суратли хабар

Сирдаре вилояти ичкі ишлар идораларида кейинги вактларда ижобий ўзгаришлар рўй бермоқдаки, бундан албатта кўз юмиб бўлмайди. Вактида қилинган адолатли танқиддан тўғри холоса чиқарган вилоят ичкі ишлар бошқарма, бўлим ва бўлинмалари ходимлари ўз хизмат вазифаларига вижданан, масъулиятни ҳис қилган ҳолда

ендошмоқдалар. Вилоядада ҳуқуқбузарликка қарши кескин кураш олиб бориляпти. Талабчанлик ошган.

Суратда: вилоят ичкі ишлар бошқармаси давлат автомобиль назорати ходими, милиция катта сержанти Н. Эшонқулов ҳайдовчининг йўл варақаси ва ҳужжатларини текширмоқда.

А. САПАРМАТОВ олган сурат.

Махсус тадбирларни ўтказиш ҳуқуқбузарларни ва жиноятиликка қарши курашнинг самарали воситаларидан биридир. Уларнинг қаторида шартли равиша "Комплекс" деб номланувчи тадбир алоҳида ўрин тутади, уни ўтказишга ҳам оддий, ҳам тезкор хизматлар жалб этилади.

Янги йил арафасида Ангренда ҳам анашундай тадбир ўтказилди. Тошкент вилояти ИИБ бошлигининг муовини, Ангрен шаҳар ИИБ бошлиги вазифасини бажарувчи милиция полковники К. Назаров билан ва тадбирни ўтказиш давомида юзага келган муаммолар ҳақида сұхбатлашдик.

ҚўЛНИ ҚўЛГА БЕРИБ

— Шаҳар ичкі ишлар бўлимининг шахсий таркиби олдига қандай мақсадлар қўйилган эди, уларга қай даражада эришилди?

— Йил охирида шаҳарда жиноятлар кўпайиб қолди, уларнинг асосий қисмини хонадонларга ўғирликка тушишлар ташкил этиди. Бундай ўғирликлар одатда ўй эгалари ишда бўлган пайтларда, яъни эрталаб ва кундузи содир этилган. Бизнинг асосий вазифамиз бундай жиноятларнинг ўсишига йўл қўймаслик, фуқаролар

шахсий мол-мулкининг бутлиги иложи борича тўла саклашдан иборат бўлди.

Килинган таҳлиллар тадбирни кейинги вактда хонадонларга ўғирликка тушишлар миқдори ҳаддан ташқари кўпайиб кетган мавзеларда бошлаш кераклигидан далолат берди. Нима учун айни шу мавзелarda ўғирликлар кўпайиб кетди? Гап шундаки, бу мавзелarda ийрик корхона ва ташкилотлар йўқ, натижада аҳоли эрталаб ва кундузи шаҳарнинг бошқа мавзеларига ишга катнайди. Ўгрилар учун

жуда кулай вазият юзага келиб қолган.

Ҳисобда турган шахсларни каттиқ назорат қилиш, паспортларни текшириш, ҳуқуқбузарликка мойил шахсларни аниқлаш бизга жойларда вазиятни барқарор қилиб туриш ва фуқароларнинг мол-мулкини ўғирлашларга йўл қўймаслик имконини берди.

"Углеразведка" шаҳарчасида аҳолининг паспорт тартиби амал қилиши текшириб кўрилиши билан бирга Ангрен-Кўкон автомобиль йўлида кўшимча ДАН

пости барпо этилди.

Нима учун биз бу гал ҳам фуқароларнинг паспорт тартиби амал қилишини текширишга катта эътибор бердик? Гап шундаки, шаҳарча аҳолисининг бир қисми яшаш учун шаҳарнинг бошқа мавзеларига кўмокда, натижада кўп квартиralар бўшаб қолди. Айни шу нарса бу ерга милиция билан учрашувдан қочиб юрган шубҳали кишиларни жалб этмоқда.

Иккى кун ичидаги шаҳарчада тегишили ҳужжатларсиз юк ташиб юрган бир неча автомашина ушланди.

(Давоми З-бетда).

БУГУНГИ СОНДА:

2-бет

Олдинги сафда
бўлмоғимиз зарур
дэйди ииб жооб
бошлиги Б. Парниев.

4-5-бетлар

Хафталик
телекўрсатувлар
дастури.

3-бет

Сарҳисоб:
жойларда ҳисобот
иигилишлари.

6-бет

"Тунги шарпалар".
7-бет
Хандалар, шेърлар,
ҳажвиялар...

Иккى жума оралиғида

"Японча пичоқ"

Сурхондарёнинг Жарқурғон туманидаги "Сурхон" давлат ҳўжалигига яшовчи И. Алибовнинг ўйидан топилган ушбу матоҳлар текширувчиларни ҳам ҳайратга солди. Чунки, Термиз давлат университети 2-босқич талабасининг ўйидан 104 грамм гиёҳванд модда, 10 дона 12 калибрли ов милтиги ўқи, 6 дона 28 калибрли милтиқ ўқи ва ҳатто Японияда ишлаб чиқарилган, кнопкали "Японча пичоқ" топиб олindi. Терговни ичкі ишлар бўлими олиб бормоқда.

БИГИЗДАН ДОДЛАМАГАН ФАРЗАНД

Тошкент шаҳрининг Юнусобод туманида яшовчи А.Т. билан олиб бораётган тергов жараёнда унинг яна бир ножӯя қилмиши — ўтган йили ёз ойда жанжал туфайли ўзининг ўғлига бигиз билан тан жароҳати етказгандиги мавлум бўлди. Жароҳатланган фарзанд касалхонага ҳам мурожаат этмасдан ўзи даволанган экан. Ўз фарзандига бундай муносабатда бўлган отанинг иши прокуратурада кўрилмоқда.

КОТИЛ МЕҲМОНЛАР

Сурхондарёнининг Денов туманида ўтган йилнинг охирги кунлари А. Раҳимовни номаълум кишилар ўлдриб қетишган эди. Кўрилган чоралар туфайли қотилларнинг тожикистонлик А. Махматракибов ва М. Мазмадовлар эканлиги аниқланди.

"ЎЗИНГДАН ЧИҚКАН БАЛОГА"

Наманган вилоятининг Косонсой туманидаги "Чўл" ёавдо базасидан йўқолган чойнинг "эга"лари ушланди. 3 миллион 570 минг сўмлик 2100 килограмм чойни ўтилаган шоввоzlар Наманган шаҳрида яшар эканлар. Ўтиланган чойнинг асосий қисми давлатга қайтарилди, аммо, ўзингдан чиқкан балога қайта борарсан давога деганларидек, ўтиланган бирги шу корхонада сотувчи бўлиб ишловчи М. Собитов эканлиги мазлум бўлди.

ПУЛДАН ПУЛ ЯСАМОҚЧИ ЭДИЛАР

Тошкент шаҳрида яшовчи Р. Каланпар 100 АҚШ долларини бир неча баравар ошиқасига пуллац эвазига ортиқча пул топмоқчи бўлди. Шу ниятини амалга ошираётган маҳалда, яъни долларларини 650 минг сўм-купонга сотган чогида кўлгат тушив қолди. Унга нисбатан жиноий иш кўзратилган.

Самарқандлик А. Аззамов ҳам пулдан пул ясашни қойиллатадиган йигитчалардан чиқиб қолди. У 30 минг 400 Россия рублини 182 минг 400 сўм-купонга сотаётганда нияти амалга ошмаганини тушуниб етди. Терговни ичкі ишлар бўлими олиб бормоқда.

ОЛИМБЕКЛИК БЕК

Андижон вилоятининг Балиқчи туманидаги "Олимбек" жамоа ҳўжалигига яшовчи Б. С. нинг ўйидан 8 килограмм гиёҳванд модда — марихуана топилганига қараганда, у ҳам ўзини олимбеклик бекман деб юрган кўринади. Аммо унинг бу беклиги терговдан сўнг ҳам тасдиқланиши гумон.

Ш. РЎЗИЕВ,
Ичкі ишлар вазирлиги
Матбуот маркази нозари.

Республика ҳукук-тартиботни муҳофаза кишилдириларни асосий мақсад ва йўналишларини И. Каримовнинг "Ҳукукӣ давлатнинг асосий белгиси — барча фуқароларнинг қонун олдида тенглиги, Конституция ва қонунлар устунилигининг таъминланишидир", — деган сўзлари белгилаб беради. Барчага маълумки, мазкур ташаббус билан жиноятчиликка, айниқса унинг ушган турларига карши бошланган кураш ички ишлар идоралари ходимлари томонидан янада кучайтирилди. Бунинг натижасида жиноятчилик оламининг бир қанча "обрўмандлари" кўлга олиниб, уларга нисбатан қонуний жазо чоралари кўрилди.

Шу қаторда Жиноятчиликнинг олдини олиш хизмати бошқармаси ҳам бу курашга ўзининг муносиб хиссасини кўшиб келмоқда. Милициянинг халқа энг яқин бўлган ходимлари — участка вакиллари, вояга етмаганлар билан ишловчи ҳамда "ахлоқ милицияси" ходимлари жойларда адолатни, қонунлар устиворлигини таъминлаш борасида бир қанча ибратли, таҳсинга лойик ишларни амалга оширмоқдалар. Бундан ташқари, улар содир этилган жиноятларни очишида ҳам фаоллик кўрсатишмоқда. 1992 йилда милиция участка вакилларининг фаол иштироқида 14330 жиноят очилган бўлса, 1993 йилда бу кўрсатич 16062 тани ташкил қилиши фикримизга яққол далиллар.

Бошқармамиз томонидан юкоридаги хизмат соҳалари ходимлари фаолиятини жойларда ташкил этиш, тўғри йўлга кўйиш мақсадида бир неча меъёрий хужжатлар тайёрланди. Милиция участка вакилларининг бошқа хизмат ходимларидан ажраби турishi ва уларнинг халқ олдидаги масъулиятини ошириш мақсадида "Милиция участка вакили" фарқловчи кўкрак нишони ҳамда хизмат фаолиятида алоҳида кўрсаткичларга эришган участка вакилларини рабатлантириш мақсадида "Хизматда намуна кўрсатган милиция участка вакили" кўкрак нишонларини таъсис этиш тўғрисида бўйруқлар чиқарилди. Бундан ташқари, "Озодликдан маҳрум этиш жойларидан бўшатилган шахсларни ҳамда жойларни таъминлаш борасида" ги Ўзбекистон Республикаси Конунига асосан йўрикнома ишлаб чиқилиб жорий килинди. Ушбу йўрикнома маъмурий назорат ўрнатиш тартибларини белгилаб беради.

Бошқарма ташаббуси билан 1993 йилнинг 15-25 август кунлари кенг қарори "Комплекс" ҳамда 20 сентябринан 20 октябринча "Назорат-93" тадбирлари ўтказилиб, бир қатор ижобий натижаларга эришилди. Бу тадбирларни ўтказишида 15 мингта яқин тури хизмат ходимлари иштирок этдилар. "Назорат-93" тадбири давомида 37 минг 896 мақсаддам судланган шахснинг ҳулқ-атвори ва турмуш тарзи текшириб чиқилди. Тадбир ўтказилган даврда ўтган йилнинг айнан шу давринга нисбатан мақсаддам судланганлар томонидан содир этилган жиноятлар олти фойзга камайишига эришилди.

Ўтказилган тадбирларда айниқса участка вакиллари фаоллик кўрсатдилар. Улар ёрдамида жиноятларнинг 4 фози протокол шаклида тайёрланниб судларга юборилди. Биз жойлардан ҳар кунлик олаётган маълумотларимизда жиноятчиликнинг олдини олиш хизмати ходимлари бир қатор жиноятларни очаёттани ҳақида гапирилади. Бу жуда тўғри Чунки худуднинг асл ҳолатини, вазиятини ҳеч қайси ходим участка вакилидан яхшироқ билмайди. Шунинг учун ҳам бундай ходимларимиз ўз меҳнатлари билан ҳалқимиз орасида муносиб обрўга эга бўлмоқдалар. Лекин жойларда ички ишлар бўлим ва бошқармалари раҳбарияти томонидан улар меҳнати етарлича баҳоланмай коластир.

Агар аниқ мисоллар келтирадиган бўлсан, Тошкент шахрининг ўзида биргина 25 декабрь куни участка вакиллари томонидан тўртта курол олинган, ўтказилган тадбирлар натижасида 1 миллион 866 минг сўм жарима солинган ва валюталар мусодара килинган. 27 декабрь куни Олой бозорида Фаргона вилоятидан келган фуқаро Постнев 50 АҚШ долларини 300 минг сўм-купонга сотаётганида участка вакили томонидан кўлга олинган. Бу участка вакилининг кун давомида қилинган ишининг бир қисми, холос.

Шундай бўлса-да, ҳозир эришилган ушбу натижалар билан кифояланадиган вақт эмас. Чунки, давр бидан янада ташаббускорроқ

бўлишни талаб килмоқда. Биз ўз ишмизни бозор иккисодиётiga ўтиш даврининг талаблари билан мос ҳолда ташкил килмоқимиз лозим. Давр — мураккаб, жиноятларнинг янги-янги турлари содир бўлмоқда. Айниқса, кейнги пайтларда муқаддам судланганлар томонидан содир этилаётган жиноятлар сони ошиб бормоқда. Бу бидан мақсаддам судланганлар билан олиб борилаётган ишларни тубдан қайта куриши талаб килади. Бунинг учун эса хизмат тизимимиз меҳнат биржалари ҳамда катта-катта корхоналар билан ҳамкорликни йўлга кўйиши керак. Ҳозирда эса бироз бошқача. Озодликдан маҳрум этиш жойларидан бўшатилган шахсларнинг ижтимоий ҳаётта кўниши жуда қийин кечмоқда. Чунки, 3-5 йил мутлако бошка шарт-шароитларда яшаган одам бирданга осуда ҳаёт кечиришга мослашиб кетолмайди. Корхона ва ташкилот раҳбарлари эса жазони ўтаб қайтган сабиқ маҳбусга ишончсизлик билан қараб, кўп ҳолларда уни ишга олишга журъат қилмайдилар.

Биз мақсаддам судланганлар томонидан содир этилган оғир жиноятларнинг ҳар бирни бўйича хизмат текшируви ўтказиши қатъий

билан ишловчи нозирларнинг асосий иши содир этилган жиноятларни очиши билангина чегараланиб қолиши керак эмас. Шу билан бирга улар жиноятларни келтириб чиқараётган сабаб ва шарт-шароитларни ўрганиб, уларни бартарафа килишга ҳам масъулдир. Улар ишига баҳо беришда очган жиноятгагина қараб эмас, ҳизмат ҳудудида жиноятларнинг камайганига ҳам қараб фикр қилиш зарур. Бугунги куннинг талаби шу. Милиция ходимининг ҳалқ орасида ўз либосида орасида кийиниб юришининг ўзи ҳам қандайдир даражада жиноятларнинг олдини олади ва маданийликнинг кўрсатади.

Албатта, бу ўринда шуни ҳам тан олиш керакки, кўпгина ходимларимиз ҳали бундай талабга жавоб беролмайдилар. Шундай экан, биз кадрлар масаласини ҳам ўйлаб кўришимиз лозим. Чунки, участка вакили ҳалқ билан мулоқот қила оладиган пайдада жиддий, масъулнитли, ўша худуд ахолисига яхши куннида ҳам, ёмон кунида ҳам хизмат кила оладиган ходим бўлиши шарт. Шуни хисобга олиб жорий йилдан бошлаб республикамиз бўйича жиноятчиликнинг олдини олиш бўлинмалари ходимларини қайта аттестациядан ўтказиши бошқармамиз ўз

имкониятлардан фойдалансак, албатта, ҳеч бўлмаганда беш йилми, ўн йилми ўтгандан кейин бўлсада, жиноятларнинг кескин равишда камайишига эриши мумкин эмасми. Шу ўринда таъкидлашни истардимки, энди болалар тарбияси билан шугулланувчи ташкилот раҳбарларига нисбатан ҳам талабни кучайтиришимиз лозим. Улар биринчи навбатда ўзлари ўрнак бўла оладиган, том маънодаги тоза инсонлар бўлиши керак. Масалан, спорт тўгарагининг раҳбари яхши спорччи бўлиб, ахлоқ-одоби, тарбияси жиҳатидан болалар билан ишлаштага тўғри келмаса, унди мураббийдан воз кечиш зарур. Умуман, болалар тарбияси билан боғлиқ муассаса раҳбарлари ва ходимлари масъулиятини ошириш бугунги кунда кечикириб бўлмайдиган ишдир.

Бошқармамиз фаолиятининг яна бир мухим кирраси ахлоқ-одоб соҳасидаги ҳукукбузарликларнинг олдини ошидир. Сир эмаски, бугунги кунда фоҳишабозлик ва шарм-ҳаёсизлик тарғиб килишга қарши яхшироқ фаолият юритиш зарур. Бу иллатнинг асосий сабабларидан бири ҳукукий назоратнинг сусайланлиги бўлса, иккинчиси

ОЛДИНГИ САФДА БЎЛМОҒИМИЗ ЗАРУР

йўлга кўйганимиз. Бу хизмат текширувларининг натижаларини ўрганиш, таҳлил қилиш ва умумлаштириш шуни кўрсатмоқдаки, мақсаддам судланган шахс қайта жиноятга мажбурий кўл урган бўлиб чиқади. Бу ҳолат унга нисбатан жамиятнинг эътиборсизлик қилиши оқибатида якаланиб қолганидадир. У ўзича ишга жойлаша олмайди ва турар жой билан тўла таъминланмайди. Оқибатда оиласи келишмовчиликлар келиб чиқади ва бошқа шу каби омиллар сабабли жиноят содир этилган бўлади. Шу ўринда биргина мисол келтироқчиман.

Сирдаре вилояти Янгиер шаҳрида яшовчи, мақсаддам ЖМнинг 11-модда 2-қисми билан судланган, 1973 йилда тутилган фуқаро С. Чесноков 1992 йилда фуқаро Журкина Еленага уйланиб, ота-онаси билан яшай бошлайди. Сергей қандайдир сабаблар билан ишдан бўшагач, оила totuvligi бузилади. Елена эрининг уйга пул топиб келмаслигидан норози бўлади ва онасининг уйига кетиб қолади. С. Чесноков иродаси бўшлиги сабабли, ўткир дориларни ичиб касалхонага тушади. Сўнгра касалхонадан кочиб чиқиб, қайнонасини болта билан чопиб ўлдиради, қайниснглисни оғир жароҳатлади. С. Чесноков ушбу воқеадан сўнг темир йўлга бориб ўзини поезд остига ташлаб ҳалок бўлади. Бунинг асосий сабаби мақсаддам судланган шахсга нисбатан ўз вақтида содир этилган жиноятларни таъминлашади.

Албатта, бундай ноҳуш ҳодисаларнинг рўй беришига милиция ходимларининг масъулиятсизлиги ҳам сабаб бўлади. Чунки, участка вакиллари айрим ҳолларда ўзларининг асосий хизмат вазифаларидан ташкири ишларга жалб этилиши ҳанузгача давом этмоқда. Ахир участка вакили жойларда ҳалқ орасида, меҳнат корхоналарида бўлиб жиноят келтириб чиқарадиган сабабларни ўрганиши, профилактик сухбатлар олиб бориши керак-ку.

Шуни ҳам айтиш лозимки, республикамиз ўз сўм-купонини жорий қилгач, валюта билан боғлиқ жиноятлар ҳам авжига чиқди. Бундай ҳодисаларнинг олдини олишда ҳамда аниқлашда жойларда участка вакиллари жонбозлик кўрсатишмоқда. Улар томонидан шу кунгача 200 га яқин валюта билан боғлиқ ҳукукбузарликлар аниқланиб, айбордларга нисбатан маъмурий чоралар кўрилди, баъзи бирлари эса жоний жавобгарликка тортildilar.

Участка вакиллари ва вояга етмаганлар билан ишловчи нозирлар жиноятларни очишида фаол иштирок этсада, улар меҳнати кўпинча раҳбариятни эътиборидан четда қолади. Шундай экан, бугунги кунда баҳо мезонларини ўзгариши вақти етид бебағар Ҳукукбузарликларнинг пайини киркиш борасида ҳар қандайдир ташкилот, муассаса ва идоралар ҳамда фуқаролар билан фаол ҳамкорлик қилишга тайёр.

олдига мақсад қилиб кўйган. Аттестация талабларига жавоб бермайдиган ходимларни эса тез кунларда аниқлаб, уларни сафимиздан чиқариш чораларини кўриши мақсадга мувофиқ бўлади деб ҳисоблайман. Сафимизни доимо ёш фидойи ходимлар билан тўлдириб боришимиз керак. Ахир Президентимиз И. Каримов ҳам: "Биз бугунги кийинчиликларни енгишга жонини тиккан, иродаси мустаҳкам ёш кадрларга таянамиз", деб таъкидлаган-ку.

Хизматимизнинг иккичи ўйналиши — вояга етмаганлар билан ишлаш назорати бўйича жетаганлар билан ишланаётган энг асосий ютугимиз шуки, вояга етмаганлар томонидан содир этилишининг олдини олини ўрганишларни таъсирида ўз фидойи ходимлар билан тўлдириб боришимиз керак. Ахир Президентимиз И. Каримов ҳам: "Биз бугунги кийинчиликларни енгишга жонини тиккан, иродаси мустаҳкам ёш кадрларга таянамиз", деб таъкидлаган-ку.

Биз вояга етмаган жиноятчиликларни хисобга олиш, жазолаш билан чекланиб қолмоқдамиз. Килинган таҳлилларга қараб хуроса чиқаридиган бўлсак, қайси худудда болаларга нисбатан эътибор суст бўлса, уларнинг ўқиши, хунар ўрганиши, спорт билан шугулланиши ва дам олиши учун етарли шарт-шароитлар бўлмаса ўша жойда жиноятчилик авж олмокда.

Ёшларнинг ишдан, ўқишидан бўш пайтларда дам оладиган масканлари аксариёт ҳолларда пуллик бўлиб бормоқда. Бу балки бозор иккисодиётнинг талабидир, лекин бу нарса ёшлар тарбиясига салбий таъсири кўрсатмоқда. Шунинг учун ёшларнинг дам олишларига мўлжалланган муассасалар — клублар, дискотека, спорт секциялари давлат эътиорида бўлиши лозим деб ҳисоблайман. Яна таҳлилларга мурожаат қилсак, жиноят содир этиган ўсмирларнинг деярли барчаси юридига болалар уюшмаларига жалб килинмаганинг гувоҳи бўламиз. Бу ўринда шуни ҳам таъкидлаш лозимки, кейинги пайтларда ўсмирларни конунга хилоф равишда ишдан бўшатиш, мактаблардан, хунар-техника бўлим юртларидан, тўгараклардан ҳайдаша каби ҳолларга ҳам етарли эътибор берилмаяти. Биз ҳозирда бу масалани жойларда чукур ўрганяпмиз, тез орада ўз таҳлилларимиз асосида тегиши ташкилотларига бу хусусда таклифлар киритамиз.

Бугунги кунда вояга етмаганлар билан милиция нозирларидан ташкири яна 20 га яқин ташкилот шугулланса-да, лекин ёшлар томонидан жиноят содир этилиб бу кўрсатиш ўсса, факат милиция идораларидан сўралади. Ахир қаонгача биз болаларни милициядан кўркитиш ўйли билан жиноятдан қайtarib туршишимиз мумкин. Бунинг ўрнига биз уларнинг вактларига эзгу ишлар билан банд қилсак, тўғри йўлга киритсак, жиноятдан ҳазар киладиган қилиб тарбиялаш учун барча куч ва

оилаларда меҳр, вафо, садоқат тушунчаларининг фарзандлар тарбияси олдидаги масъулиятнинг йўқолиб бораётганлигидадир. Кейинги вақтда оммавий ахборот воситаларида, айниқса Россия телевидениесида шарм-ҳаёсиз кўрсатувлар, рекламалар кўпайиб бормоқда. Шарм-ҳаёсизлик атрофидаги ошқоралик таъсирида бизнинг республикамизда ҳам панада ётган иллатлар юзага калқиб чиқмоқда, ҳалқ таъбири билан айтганда, чиллаки чиллакини кўриб чумак урмоқда. Бизнинг шаҳарларимизда ҳам енгил табиатли аёлларни ижарага кўйиши, улардан бойлик ортириб чиқарилади. Кейинги вақтда оммавий ахборот воситаларида, айниқса Россия телевидениесида шарм-ҳаёсиз кўрсатувлар, рекламалар кўпайиб бормоқда. Шарм-ҳаёсизлик атрофидаги ошқоралик таъсирида бизнинг республикамизда ҳам панада ётган иллатлар юзага калқиб чиқмоқда, ҳалқ таъбири билан айтганда, чиллаки чиллакини кўриб чумак урмоқда. Бизнинг шаҳарларимизда

САРХИСОБ

"ҚҮРИҚЛАШ"

САРХИСОБ

Барча соҳаларда бўлгани каби Ўзбекистон Республикаси ИИВ хузуридаги "Қўриқлаш" бирлашмасида ҳам ўтган йилда амалга оширилган ишлар сарҳисоби бўлиб ўтди.

— Республика мазлисида жиноятчиликка қарши аёвсиз кураш олиб борилмоқда, асосан унинг ушган тури, шунингдек иктисодиёт соҳасидагиларига қарши. Бу борада маълум ишлар амалга оширилди. — деди оператив мажлисида бирлашма бошлиғи, милиция полковниги Х. Убайдуллаев. — Ҳусусан қўриқлаш хизматининг бевосита иштирокида.

Ўтган йилда қўриқлаш бўлинмалари шахсий таркиби томонидан 1959 жиноятнинг олди олинида очилди. Бу 1992 йилнинг шу борадаги кўрсаткичига нисбатан 5,8 фоизга кўп демакдир. Ушбу жиноятларни содир этишига гумондор сифатида 1903 киши ушланди. Пост худудлари ва патруллик йўналишларида турли маъмурӣ хуқуқбузарликлар содир этгани учун, шунингдек ИИВ-ИИБ ўтказган профилактик тадбирлар чогида 105985 киши ушланди. Буни ҳам 1992 йил билан тақсойдиган бўлсак, 13 фоизга ўсиш бўлганлигининг гувоҳи бўламиш.

Иктисодиёт соҳасидаги жиноятларга қарши кураш масаласига катта аҳамият бериладиган хусусида юкорида таъкидлаб ўтилди. Бу борада ҳам қўриқлаш бўлинмалари яхши натижаларга эришдилар. Республиканинг иктисодиёт обьектларидан майда талончиликлар содир этгани учун 20603 киши ушланди. Ҳамма нарса факат тақсодагина яққол намоён бўлишини хисобга олиб, бу ракамни 1992 йилдагиси билан солиштирадиган бўлсак ўсиш 3,9 фоизга бўлганини кўрамиз. Ташмачилардан 25 миллион сўмикдан ортиқроқ бойниклар олинида давлатга қайтилди. Албатта, бу сумма бугунги кун нуктати

назаридан караганда қишида ҳайрат ўйғотмаслиги мумкин, аммо бу нарсанинг профилактик таъсири, маънавий фойдасини пул билан хисоблаб бўлмаса керак.

Қўриқлаш-енгиздан хабар бериш сигнализация воситаларини ҳалк хўжалиги обьектларини қўриқлашга татбиқ қилиш ва марказлаштирилган қўриқлашни ривожлантириш бўйича 1993 йил учун режа тузилган эди. Яхлит республика бўйича оладиган бўлсак, мазкур режанинг барча бандлари бажарилди.

Оператив мажлисида, шунингдек, ўтган йилда ҳалк хўжалигининг 2372 обьекти қўриқка олингани қайд этилди. Шундан 700 таси ҳаётӣ ва муҳим обьектлар тоифасига кирувчи иншоотлардир. Фуқароларнинг бўнингдан ортиқ хонадонлари МКП химоясига олинида. Йил сўнгидаги маълумотларга караганда республикада МКПлар ёрдамида фуқароларнинг 25 мингдан ортиқроқ хонадони қўриқланмоқда.

Маърузачи шунингдек, республика қўриқлаш бўлинмалари томонидан 1903 нафар шахс жиноят содир килишда гумон килиниб тутилгани, бу ўтган йилтига нисбатан бир қанча кўп эканини таъкидлаб ўтди.

Бундан ташқари ўтган йилдаги янги иктисодий муносабатлар ша-

ҚИЛАДИ

роитида қўриқлаш бўлинмаларининг молиявий аҳволини яхшилаш борасида бир қатор хайрли ишлар амалга оширилди.

Оператив мажлисида ҳисобот даврида барча соҳаларда бўлгани каби айрим камчилик ва муаммолар бўлгани, аммо уларни ўз вактида бартараф этиш учун чора-тадбирлар кўрилгани айтилди. Шунингдек, жорий йилда белгиланган режа асосида ишни ташкиллаштириш, уни ҳаётга татбиқ этишида тўғлиши мумкин бўлган муаммоларни бартараф этиш чоралари белгиланди.

Қўриқлаш хизмати зиммасига юқлатилган давлат, жамоат ва шахсий мулкнинг ишончли сақланишини таъминлаш билан бир қаторда жиноятчиликка қарши кураш, хуқуқтарни тартибот ва жамоат тартибини мустаҳкамлаш ишига асосий эътибор каратилиши лозимлиги уқтирилди.

Мулкий жиноятларга қарши курашни кучайтириш, майдан талончилар билан профилактик тадбирларнинг ўтказилишини давом этириш, маҳсулотларнинг талонторож килиниши ўйларини беркитиш жорий йилда амалга оширилиши лозим бўлган долзарб масалаларданди. Шунингдек, енилги маҳсулотларини талон-торож килинишига қарши аёвсиз кураш олиб бориш лозимлиги зътироф этилди. Ҳар доимгидек, республиканинг ҳаётӣ ва ўта муҳим обьектларини ишончли қўриқлашни таъминлаш, уларни қўриқка олиш ишларига катта аҳамият каратилиши лозим.

Йигилишда бирлашманинг соҳавий бўлинмалари раҳбарлари, жойлардаги қўриқлаш бошқарма-бўлим раҳбарлари хисобот бердилар.

И. ШОМУРОДОВ,
Узбекистон Республикаси ИИВ
хузуридаги "Қўриқлаш"
бирлашмаси ташкилий-таҳлилий
бўлими нозири.

ЯКУНЛАР ВА
ТАҲЛИЛЛАР

1994 йилнинг ҳам дастлабки ойи ўтиб боряпти. Асрлар давомида отабоболаримиздан қолган бир одат бор: дехқон ҳам, косиб ҳам, ишчи, олим ҳам ҳар бир янги йилни кутиб олаётганда эски йил сарҳисоби билан иш бошлайди. Ютуклар бир паллага, камчиликлар эса иккинчи паллага қўйилади. Якунлантган йил натижасига мана шу паллаларнинг оғирлигига қараб баҳо берилади.

Якинда Андикон вилоят ички ишлар бошқармасининг ходимлари вилоятда нашр этиладиган газеталарнинг муҳаррирлари, радиотелевидение журналистлари билан ижодий мулокот ўтказдилар.

Андикон милициясининг бошлаган бу хайрли иши янгилик эмас. Улар ўтган 1993 йилнинг август ойида илк бор ана шундай учрашувни ташкил қилишган эди. Журналистлар билан учрашув ташкил килиб, улар олдида жамоат фаолиятининг у ёки бу камчилиги ҳақида тан олиб гапириш, каттами, ёкини эришган ютуқга тўхталиш ҳар қандай раҳбарни, жумладан, хуқуқ-тартибот идоралари раҳбарларнинг ҳам масъулиятини бир неча бор ортириб юборади. Бунинг сабаби маълум. Бугун камчиликлардан, ютуклардан бир неча қаламакшига хабардор бўлса, эртага у ютуқ ёки бу камчилик миллионлар кулогига етиб бориши мумкин. Шунинг учун ҳам вилоят ички ишлар бошқармасининг раҳбарияти бу ишга дадил киришди.

Учрашувни вилоят ички ишлар бошқармасининг бошлиғи, ички хизмат генерал-майори Тельман Муродхўжаев олиб борди.

— Биз ҳеч кимдан ҳеч қачон ҳеч нарсанни яширмаймиз. Ўтган 1993 йилда жиноятчиликка қарши кураш

зарар эса ҳамма вилоятларда кўпайғанлиги, инсонларнинг ҳалок бўлиш ҳоллари эса Наманган вирорида вилоятларидан ташқари ҳамма вилоятларда кўпайиб кетганилиги таъкидлаб ўтилди.

Шундан сўнг, иш фаолиятларни паст даражада бўлган вилоятлар ёнгидан сақлаш бошқарма ва бўлни раҳбарлари хисоботи кўриб чиқиди, уларнинг олдига аниқ вазифалар кўйилди.

Йигилиш иштирокчилари республика мазлисида ёнгидан олдини олиш мақсадида аҳоли ўтасидаги тарғибот ва ташвиқот ишларини кенг кўламда олиб бориш, ёнгидан сақлаш хизмати моддий-техника базасини яхшилаш борасида бирмунча ишлар қилинганини айтиб ўтди. Бундан ташқари қўриқлаётган чора-тадбирлар етарли даражада ўз самарасини бермайтанини, ёнгидан сони Коракалпоғистон Республикаси, Андикон, Бухоро, Навоий, Наманган, Самарқанд, Сурхондарё, Ҳоразм вилоятларида, моддий

олиш иши етарди эмаслиги оқибатидир. Ҳар бир участка вакилининг ихтиёрида 2-3 мавзе, юзлаб уйлар бўлганидан сўнг бунга эришиш ҳам мушкул. Бунда жамоатчилар лоқайд бўлмаслиги кераклиги равшан, бироқ илгари мавжуд бўлган жамоат тартибини сақлашнинг учта жамоатчи пункти ҳозир фаолият кўрсатмайти. Ушбу пунктларга биркитилган раҳбар ташкилларни, чамаси, бу нарса қоатлантирилди. Чунки улар учун ташвиш озроқ бўлади-да.

Биз ўзимиз учун ана шундай хулоса чиқардик: меҳнат жамоатлари билан узилган алоқаларни тиклаш устида ишлаш, тартибини сақлаш жамоат пунктларни барпо этиш зарур. Ниҳоят, хўжалик раҳбарлари ҳам жиноятчиликка қарши кураш муштарак иш эканлигини, милиция билан жамоатчилар ягона фронт бўлиб ҳаракат қилгандагина муваффақиятга эришиш мумкинлигини тушуниб етадилар, деб умид қиласиз.

**Милиция подполковниги
Ш. АҲМЕДОВ сұхbatлашdi.**

ОШКОРА ТАНҚИД РУҲИДА

12 январь куни Сурхондарё вилоят ички ишлар бошқармасининг ўтган йил якунларига багишланган хисобот йигилиши бўлиб ўтди. Йигилишда вилоятдаги маъмурӣ идоралар вакиллари, ички ишлар идоралари бўлиб ва бўлинмалари бошликлари иштирок этди.

Ўтган йил давомида вилоят худудида жиноятчиликка қарши кураш ва унинг олдини олиш ҳамда жамоат тартибини сақлаш бўйича амалга оширилган ишлар ва ўйл кўйилган камчиликлар юзасидан бошқарма бошлиғи, милиция полковники А. Шарипов мавзузга кильди. Бошлиқ Термиз шахри, Музробод, Денов, Жарқўргон туман ички ишлар бўлиmlари сусткашликка ўйл кўйиганликларни ошкора танқид килиб ўтди. Мавжуд камчиликларни бартараф этиш борасида кескин чоралар кўриш зарурлигини алоҳида таъкидлadi.

(Боши 1-бетда).

Масалан, Ангрен тажриба заводига қарашли, Камол И. бошқарган "КамАЗ" ичидан 20 та кўй териси топилди. Бу терилар қаердан келиб қолди? Тезкор ходимлар ана шу саволга жавоб изламоқдалар.

Александр К. кўлбала "наган" билан сафарга чиқаркан, милиция ходимларига дуч келаман деб ҳеч ҳам ўйламаган эди.

Нурбод шаҳарчасида тадбир давомида гиёхандлик моддаларини сотувчи ва истеъмол қилувчи бир неча қиши аниқланди. Чунончи, ҳеч қаерда ишламайдиган Александр С.нинг ёндан 100 грамм наша чиқди. Аниқланган барча фактлар бўйича жиноий ишлар кўзгатилиди.

— Шаҳар ИИБ тезкор ходимларининг бундаги иштирок қандай бўлди?

— Улар жиноятларни очиш бўйича ишни бир дақиқа ҳам тўхтатмадилар. Чунончӣ, тадбирни ўтказиш мобайнида содир этилган шахсий мол-мулк-

ҚЎЛНИ ҚЎЛГА БЕРИБ

ни ўғирлашнинг олти фактидан тўрттасини жиноят қидириш ходимлари ўша кунларнинг ўзидаёт очишга муваффақ бўлдилар. Тезкор ходимлар томонидан факат касалхоналар, мактаблар, болалар bogчаларида ўғирликлар қилиш билан шугулланиб келган гурӯҳ айни ўша кунларда қўлга олинганилиги ҳам қувонтиради. Бу гурӯҳ айзоловларидан биридан қўлбola.

Умуман олганда, қўлбola тадбирни топшириш 480 сўм-купондан 20 яшик спирт кўшилган вино сотиб олган ва уни 2 минг сўмдан пуллаган. Шу тарика у баҳузуғ ярим миллион сўм-купонга эга бўлиб олган.

Ангренда чет эл вадиотасини ҳам сата бошлаши. АКШнинг 100 долларини Россиянинг 1993 йилда ишланган 130 минг сўмига сотмоқчи бўлган Асия А. Гайриконуний иши учун қўлга олинди.

— Тадбир натижаларидан қандай хуносалар чиқарилди, улар шаҳар ички ишлар бўлимининг бундан кейинги фаолиятига қандай таъсир кўрсатади?

— "Комплекс" тадбири эски камчиликларни яққол кўрсатди. Айрим фуқаролар паспорт тартибининг белгиланган талабларига журмат билан муносабатда бўлмайдилар. Уларнинг кўпчилиги навбатдаги фотосуратни ёпишириш учун

паспортни милицияга топшириш шарт эмас, деб билишади. Айрим фуқаролар паспортда кўрсатилмаган манзилгоҳда яшашлари ҳеч қандай хуқуқ бузиши англатмайди деб хисоблайдилар, бунинг учун жарима тўлашга тўғри келишидан ҳайрон бўладилар.

Шаҳарда хонадон ўғирликларининг ўсишига барҳам бериш учун биз жиноятлар кўплади содир этилаётган мавзеларда айланиб юрадиган гурӯҳлар ташкил этишга ҳаракат қилдилар.

Бироқ корхоналарга бизнинг ташаббусимизни транспорт воситалари билан таъминлашларини ёки ҳам мавзеларда айланиб юрадиган гурӯҳлар ташкил этишга ҳаракат қилдилар. Бироқ корхоналарга бизнинг ташаббусимизни транспорт воситалари билан таъминлашларини ёки ҳам мавзеларда айланиб юрадиган гурӯҳлар ташкил этишга ҳаракат қилдилар.

Хонадон ўғирликларининг кўпайиши милиция участка вакиллари шугулланиши керак бўлган жиноятчиликнинг олдини

ЗАПГОРП ЭКРАШДА

ДУШАНБА
24 ЯНВАРЬ

ЎзТВ I

- 17.55 Кўрсатувлар тартиби.
- 18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
- 18.10 "Ёшлик" студияси. "Адолат".
- 18.55 Эълонлар.
- 19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
- 19.15 Эълонлар.
- 19.20 "Эстрада, эстрада...". Концерт.
- 20.00 "Кабутарим". Телефильм.
- 20.10 Оқшом эртаклари.
- 20.25 Эълонлар.
- 20.30 "Ўзбекистон" ахбороти.
- 20.50 "Ислоҳот ва масъулият".
- 21.05 "Хотира". Ўзбекистон халк шоири Миртемир.
- 21.55 "Сени излаб". Бадий фильм.
- 22.55 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II

- 19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
- 19.15 Билиб қўйган яхши".
- 19.35 "Дам олиш соатларида". "ОРБИТА IV"
- 6.00 "Яжсанба" Ахборот-публицистика кўрсатуви
- 6.45 "Тонг".
- 9.00 Янгиликлар.
- 9.20 Мультфильм.
- 9.35 "Турмуш икир-чикирлари". Бадий телесериал премьераси. 31 ва 32-сериялар.
- 10.35 "Мавзу".
- 11.20 "Иқбали кулганда".
- 12.00 Янгиликлар.
- 12.20 "Гол". ***

- 15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
- 15.25 "Тадбиркор".
- 16.20 Мультфильм.
- 16.35 Болалар телевидениеси ўюнмаси.
- 17.10 "Иқбали кулганда".
- 17.50 "Технодром".
- 18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
- 18.25 "Гол".
- 18.55 "Хужжатлар ва тақдирлар".
- 19.10 "Турмуш икир-чикирлари". Бадий телесериал премьераси. 32-серия.
- 19.40 "Миниатюра".
- 19.55 "Эркак ва аёл".
- 20.40 Хайрли тун, кичкитойлар!
- 21.00 Янгиликлар.
- 21.30 "Спорт унк-энди".
- 21.45 "Қизлар ҳақида роман".
- М. Розовский раҳбарлигидаги "У Никитских ворот" театр-студияси фильм-спектаклнинг премьераси.
- 00.30 "Бумеранг".
- 01.00 Янгиликлар.

"ДУБЛЬ IV"

- РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ**
- 7.30 "730-формула".
  - 8.00 "Янги чизик".
  - 8.20 Ишбилармон кишилар даври.
  - 8.50 Мульти-пульти.
  - 9.00 "Ўз-ўзига режиссер".
  - 9.30 Хужжатли экран. "Лев Толстой ҳақида сўз". 2-фильм.
  - 10.30 Қамал китоби саҳифалари. "Мардлик кўрсатиш пайти". Хужжатли фильм.
  - 10.40 "Янги чизик".
  - 11.10 Актёр кинотеатри. В. Лановой. "Момоқалдироқ сари". Бадий фильм.
  - 13.35 "Деҳқонларга тааллукли масала".
  - 14.00 "Телегазета".
  - 14.05 Теннис. Австралияниң очик чемпионати.
  - 15.05 "Россияда бизнес".
  - 15.35 "Рус ижозатномаси".
  - 16.05 "Янги чизик".
  - 16.40 Болалар учун янгиликлар.
  - 16.55 "Бола тилидан".
  - 17.25 Эй-Би-Сининг дунё янгиликлари. *

18.00—20.00

- ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ**
* **РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ**

- 20.00 Душанба куни детектив. "Денгиздаги муаммо". Бадий фильм. "Эркюль Пуаро" сериалидан.
- 21.00 "Ҳақиқат онлари". *

- 22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар. *
- 22.25 "Тафсилотлар".
- 22.35 "Юлдузлар билан сұхбатда".
- 22.40 Спорт кўрсатуви.
- 22.45 "Бўйсунмас шоир хотираси". В. Висоцкий.
- 23.15 "Экспоцентр" танишириди.
- 23.25 "Бахти тушлар таъбири". 2-кўрсатув.
- 23.55 "Хроно". Авто ва мотоспорт оламида.
- 00.25 МХЛ юлдузлар матчи. Нью-Йорқдан кўрсатилиди.

СЕШАНБА
25 ЯНВАРЬ

ЎзТВ I

- 7.00 — 9.10 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонги дам олиш кўрсатуви. *
- 9.10 "Жасурлар маскани".
- 9.40 "Биз очик жамоа". Телефильм.
- 10.00 "Ёшлар хиром айлаганда". Фильм-концерт.
- 10.30 Ўкув кўрсатуви. Табиатшунослик. ***

- 18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
- 18.10 "Куй ва соз соҳиби". Телефильм.
- 18.25 "Сиҳат-саломатлик".
- 18.55 Эълонлар.
- 19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
- 19.15 Эълонлар.
- 19.20 "Оддий кун". Телефильм.
- 19.30 "Анъаналар этади давом". Мусиқий кўрсатув.
- 20.10 Оқшом эртаклари.
- 20.25 Эълонлар.
- 20.30 "Ўзбекистон" ахбороти.
- 20.50 Бевосита мулокот.

- 21.50 "Оқ уй оқшомлари". Кисқа метражли бадий фильм ("Ўзбекфильм").
- 22.40 Бокс. Ўзбекистон чемпионати.
- 23.25 "Ўзбекистон" ахбороти.

- ЎзТВ II
- 19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
  - 19.15 "Алоқалар ва шартномалар".
  - 19.55 Композитор Э. Қаландаров билан учрашув.
  - "ОМАД" танишириди:
  - 20.25 Эълонлар. "Кинонигоҳ". "ОРБИТА IV"

- 6.00 Янгиликлар.
- 6.35 "Тонг".
- 8.50 Эрталабки бадантарбия машқлари.
- 9.00 Янгиликлар.
- 9.20 "Тингланг, томоша қилинг...".
- 9.40 Мультфильм.
- 9.50 "Инсон ва қонун".
- 10.20 "Давр. Мен сендан ўтиб...". И. Анисимова-Вульф.
- 11.10 "Рок-сабоқ".
- 11.50 "Матбуот-экспресс".
- 12.00 Янгиликлар.
- 12.20 "Кумтепалардаги уй". Телевизион бадий фильм.
- 13.25 "Кечиккан гул". Телевизион бадий фильм. ***

- 15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
- 15.25 "Ишбилармон кишилар даври".
- 15.40 "Конверсия ва бозор".
- 16.10 "Иш".
- 16.20 "Менинг оилас ва бошқа жониворлар". Кўп серияли телефильм. 4-серия.
- 16.50 "Сирли олас ёки синема".
- 17.10 "Рок-сабоқ".
- 17.50 "Мулкдор алифбоси".
- 18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
- 18.25 "Парда ортида. Юксалиш".

- 18.50 "Қойил!". Ёш дизайнерлар халқаро танлови.
- 19.05 "Хужжатлар ва тақдирлар".
- 19.10 Фигурали учиш. Европа чемпионати. Кўргазмали чишиллар.

- 21.00 Янгиликлар.
- 21.30 "Мавзу".
- 22.15 "Хеч нарса ҳақида репортаж".
- 22.30 "Мосфильм"нинг 70 йиллигига. "Кузги марафон". Бадий фильм (1979 й.).
- 00.20 Хоккей. XXL чемпионати. МАСК — "Лада". 2-дavr.
- 01.00 Янгиликлар.
- 01.35 Хоккей. XXL чемпионати. МАСК — "Лада". 3-дavr.
- 02.15 "Кубертен клуби".
- 02.45 "Матбуот-экспресс".

"ДУБЛЬ IV"

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- 7.30 "730-формула".
- 8.00 "Янги чизик".
- 8.20 Ишбилармон кишилар даври.
- 8.50 Мульти-пульти.
- 9.00 Қамал китоби саҳифалари. "Махфий буюртма". Хужжатли фильм.
- 9.30 "Сариқ сувости кемаси" клуби. ***

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- 12.05 Қамал китоби саҳифалари. "Порох". Хужжатли фильм.
- 13.40 "Деҳқонларга тааллукли масала".
- 14.05 "Телегазета".
- 14.10 Теннис. Австралияниң очик чемпионати.
- 15.10 Қамал китоби саҳифалари. А. Дудин шеърияти.
- 15.40 Эй-Би-Сининг дунё янгиликлари.
- 16.10 Хужжатли фильм.
- 16.30 Болалар учун янгиликлар.
- 16.45 "Рост" студияси.
- 17.15 "Янги чизик".

18.00—20.00

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ**
- 20.00 "Қамал шаҳридаги киз". Хужжатли фильм.
- 20.10 "Жаноблар — ўртоқлар".
- 20.25 Ҳонақи экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадий телефильм премьераси. 271-серия.
- 21.15 "Сизнинг ҳукуқингиз".
- 21.30 Джаз кўйларидан концерт.

* **РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ**

- 22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.
- 22.25 "Тафсилотлар".
- 22.35 "Юлдузлар билан сұхбатда".
- 22.40 Спорт кўрсатуви.
- 22.50 "Антреpriza". Алла Којенкова.
- 23.40 "Осоишта уй".
- 00.40 "Мусиқий имтиҳон".

ЧОРШАНБА

26 ЯНВАРЬ

ЎзТВ I

- 7.00 — 9.10 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонги дам олиш кўрсатуви.
- 9.10 "Республика газеталарининг шархи".
- 9.25 "Болалар ижодий уйидаги".
- 10.05 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

***

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- 18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
- 18.10 "Бизнес мактаби".
- 18.40 "Осоишталик посбонлари".
- 18.55 Эълонлар.
- 19.00 "Ўзбекистон ахбороти (рус тилида)".
- 19.15 Эълонлар.
- 19.20 Мавлуда Самандарова кўйлайди.
- 19.50 Ҳиндистоннинг миллий байрами — Республика кунига. Мўъжизакор юрт.
- 20.10 Оқшом эртаклари.
- 20.25 Эълонлар.

* **РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ**

- 18.00—20.20
- ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ**
- 20.20 Ҳонақи экран "Санта-Барбара". Кўп серияли бадий телефильм премьераси. 272-серия.

- 21.10 "Ностальжи" — барча авлодлар мусиқаси". *

- 22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар. *

- 22.25 "Тафсилотлар". 22.35 "Юлдузлар билан сұхбатда". 22.40 "Қўқисдан ёки газета билан содир бўлган воқеалар".

- 23.10 "Л-клуб".

- 23.55 Криминал хабарлар экрани.

- 00.10 "Экзотика".

ПАЙШАНБА

27 ЯНВАРЬ

ЎзТВ I

- 7.00 — 9.10 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонги дам олиш кўрсатуви.

- 9.10 "Митти циркчи". Бадий фильм.

- 10.10 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

- 10.25 Ҳитутувчи экрани.

- 18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.

- 18.10 "Солик инспекцияси фаолиятидан".

- 18.40 Мусиқий да

унутмаймиз...". О. Бергтольц.
22.50 "Матбуот-экспресс".
23.00 "Галаба салюти", Улуг Ватан урушида галаба қозонилганлигининг ҳамда Ленинград қамали бекор қилинганигининг 50 йиллигига багишланган халқижодиёти Бутуринсия фестивали. Санкт-Петербургдан кўрсатилади.

01.00 Янгиликлар.

01.35 Футбол. Уэмбли сари ўйл.

"ДУБЛЬ IV"

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.30 "730-формула".

8.00 "Янги чизик".

8.20 Ишбильармон кишилар даври.

8.50 "Кетдик".

9.00 Камал китоби сахифалари. О. Бергтольц.

9.25 "Рек-тайм".

9.55 Мульти-пульти.

10.05 Камал китоби сахифалари. Д. Д. Шостакович китоби. "7-симфония".

10.50 Миллий сиёсат хроникаси.

11.20 "Винил чанталзорлари".

11.50 Теннис. Австралияниг очик чемпионати.

13.00 Ленинградни фашистлар қамалидан озод қилинганигининг 50 йиллигига багишланган маросим. Санкт-Петербургдан олиб кўрсатилади.

14.30 "Деҳқонларга тааллуқли масала".

14.50 "Дунё аёллари". Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси. 7-серия.

15.15 "Янги чизик".

16.00 Концерт.

16.15 Камал китоби сахифалари. "Параллеллар".

16.45 Болалар учун янгиликлар.

17.00 "Рост" студияси.

17.30 Эй-Би-Сининг дунё янгиликлари.

*

18.00—20.10

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.10 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадий фильм премьераси. 273-серия.

21.00 "Мен — ўйлобашчиман".

21.25 Петербург тарихи. "Ленинград ҳақида қўшик".

21.55 "Хеч-ким унуттилмайди".

22.00 Туркия телевиденияси. Хабарлар.

*

22.25 "Тафсилотлар".

22.35 "Юлдузлар билан сұхбатда".

22.40 Спорт кўрсатуви.

22.50 Криминал хабарлар экрани.

23.00 Менинг Ватаним. "Ленинград остонасидаги галаба байрами".

23.55 Камал китоби сахифалари. "Галаба илми".

00.25 "Харбий мусиқа оркестри".

*

ЖУМА

28 ЯНВАРЬ

ЎзТВ I

7.00 — **9.10** "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонги дам олиш кўрсатуви.

9.10 "Тўртнинчи доирадаги бир кечаси". Бадий фильм.

10.30 Ўкув кўрсатуви. Киме.

11.00 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

11.45 "Унтилган ўйинлар". Телефильм.

11.30 Ўкув кўрсатуви. Ўзбекистон халқлари тарихи.

12.00 "Ўсмир ва конун".

***

18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.

18.10 "Тилларанг ришталар жозибаси". Телефильм.

18.25 "Фан ва ишлаб чиқариш".

18.55 Эълонлар.

19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).

19.15 Эълонлар.

19.20 "Хофизлар хониш килганда...".

20.00 "Ўзбекистон" киножурнали.

20.10 Оқшом эртаклари.

20.25 Эълонлар.

20.30 "Ўзбекистон" ахбороти.

20.50 "Биз танлаган ўйл."

21.20 "Ёшлик" студияси. "Оталар сўзи — аклнинг кўзи".

22.30 "Ўзбекистон" ахбороти.

22.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II

19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).

19.15 "Мўъжизакор гўзаллик сири". Телефильм.

19.40 Болалар уйлари ва мактаб ўқувчилари бадий ҳаваскорларининг кўрги.

20.30 "Ўзбекистон" ахбороти.

20.50 "Ретро-концерт". Л. Куравлев.

"ОРБИТА IV"

6.00 Янгиликлар.

6.35 Эрталабки бадантарбия машқлари.

6.45 "Тонг".

9.00 Янгиликлар.

9.20 "Кувнок нотачалар".

9.40 Эртак хузурида меҳмонда. "Кичкина деманг бизни...". Бадий фильм.

11.00 Мультфильмлар.

11.20 "Кўёшли ўлка оҳанглари".

11.50 "Матбуот-экспресс".

12.00 Янгиликлар.

12.20 П. Штейн, И. Ицков. "Биз бўлган жойда". Москва "Ленком" театрининг фильм-спектakли.

13.40 "И. С. Козловский ижро этади". Фильм-концерт.

14.30 "Хонаки театр".

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).

15.25 "Ишбильармонлар хроники".

15.25 "Бридж".

15.55 "Бизнес-класс".

16.10 Мультфильм.

16.30 Эртак хузурида меҳмонда. "Кичкина деманг бизни...". Бадий фильм.

17.50 "Мулкдор алифбоси".

18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).

18.25 Маданият янгиликлари.

18.40 "Инсон ва конун".

19.15 "Мўъжизалар майдони".

20.40 Хайрли тун, кичкинотайлар!

21.00 Янгиликлар.

21.30 "Твин Пакс". Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 26-серия.

22.30 "Хафтанинг машхур кишиси".

22.50 "Оба-на".

23.30 "Максима".

24.00 "Матбуот-экспресс".

00.15 "Музобоз".

01.00 Янгиликлар.

01.35 "Х" программаси.

01.50 "Хит-конвейер".

"ДУБЛЬ IV"

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.30 "730-формула".

8.00 Мульти-пульти.

8.10 "Янги чизик".

8.30 "Ишбильармон кишилар даври".

9.00 "Кетдик".

9.10 "Ностальжи" — барча авлодлар мусиқаси".

10.00 "Уз манзили".

10.40 "Мастер-класс". Г. Вишневская.

11.25 "Янги чизик".

11.55 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадий телевизион фильм. 272 ва 273-сериялар.

13.40 "Деҳқонларга тааллуқли масала".

14.00 Россия телевизион театри. С. Мрежек. "Очиқ денгизизда".

15.00 Теннис. Австралияниг очик чемпионати.

15.15 Жума кунлари Дисней. "Оқайик изидан". Бадий фильм. 1-серия.

16.40 Болалар учун янгиликлар.

16.55 "Россияда бизнес".

17.25 "Телегазета".

17.30 Эй-Би-Сининг дунё янгиликлари.

*

18.00—20.20

(Давоми. Боши ўтган сонларда).

Шишаларнинг оғзидаги минерал сув қопқогини кўриб Тиловберган сўради:

— Тошкентникими?

— Қамбарники. — Қах-қах уриб кули Қамбар ўз сўзидан ўзи магурланиб. — Бир йилдан бери Қамбарнинг маркаси билан чиқаётди.

Ўсақул билан Бойхон Қамбарнинг кулгисига жўр бўлиши. Гапнинг маъносига тушунган Тиловберган ҳам кулгига кўшилди.

— Гўштни келинга бериб, битта қизил кабоб буюоринг, — деди Қамбар Тиловберганга салкам бўйрук оҳангиди. — Қайтишда туз билан икки дона ниёс олакелинг агар бор бўлса. Бир қулинг ўргилсин газак тайёрлайлик.

Эрининг амр-фармонини Бахтигул катий рад эти:

— Мен ҳаром гўштни ҳалол қозонимга солмайман.

— Қандай ҳаром гўшт?

— Билсам-бilmасам бу гўшт бундан уч кун аввал Норжон момонинг ўғирланган кўйи гўштидан. Невараси Суюнмуроддини армиядан келишига атаб боқиб ўтирган кампирнинг қўйини бу ерда шу учовидан бошқа ит ҳам ўғирламайди. Уларнинг ёнидан пул чиқаришиб сизнинг гўшт келтиришармади. Текин учун, қолаверса, ўғирлекларига сизнинг шерик қилиш учун олиб келишган. Эшикдан киришингиз билан яна ўғирлика қўл ургани, ўғриларга шерин бўлганихудодан ўқрмайсизми, эл-юртада уялмайсизми. Мени демасангиз ҳам, ақалли аванги уч норасида, бегуноҳ гўдакларни озгина бўлсаем ўйласангизчи, ахир. Шўрлеклар иччишиб, адой тамом бўлишиди-ку. Бундай юзимга очилироқ тузук қараганингиз йўқ, болаларнингизнинг биронтасини қўлингизга олиш нарида турсин, бурилиб ҳам қарамадингиз. Ҳолларнинг не кечди, деб сўрамадингиз. Эшикдан кирибон пул сўрадингиз, зиёфат истадингиз. Уй йил қон ўтиглаб сиздан шупарни кутганимдид. Юраганинг шунчалар тошга айланниб кетганим? Дунёдан шунчалар тўйиб, безганимиз. Бу ахволингизда у каззобларнингиз сизни ўзларига кўшиб бир қилгилекни қилишади-ю яна ўзлари қолнишиб, сизни юборишида.

Тиловберган Бахтигулнинг йиғлаб, кўйиб-ёниб гапирган гапларини тинглар экан юраги жис этмади, аксинча у сўзини тугатар-тугатмас олишлаб қарсан чалиб юборди.

— Қойил. Ана Жамила-ю мана Жамила. Буни ҳақиқий талант деса бўлади. Жамила, кел, жоним, яна қамалиб кетмасимданд олдин охирги марта бир ўрай, мана шу қоракуя чапланган исқирт юзларнингдан. Баривир, мени энди қуруқ қамаб қўйиш билан кифояланишмайди, албатта отишга ҳукм қилишади. Қамалиб яшагандан кўра, бир ҳисобда тик туриб ўлган ҳам афзали, Жамила. Сен бу ерда ҳеч кимга ялийма, сизгинма, мен отилиши билан Якабогга, қишлоғимизга кўчиб кет. Мендан умидингни уз, Жамила. Тонгла маҳшарда кўришгунча хайр энди, Жамила. Нетай, юрагим тўла ўч, алам. Ўлсан ҳам орият учун ўламан. Бир армоним шулуқ, мени ўламан-у Рустам тирик қолади. Ана шунисини ҳазм қиломайман. Эй худо, мени ҳам бандангман, ғанимларимни саранжом

Нормамат TOFA

ТУНГИ ШАРЛАР

қилгунимча менга имкон бер.

Анграйиб ўтирган Баҳтигул ачинган оҳангда деди:

— Шўрим қурсин, ақлдан озибсиз, жинни бўл қопсиз.

Тиловберган оҳангни ўзгартириб, аччиқ кулганча деди:

— Бўлди, бас қил энди. Ҳозироқ туриб овқатга унна, кечаси хурсанд қиласман.

— Миннатли муруватнингиз ўзингизга сийлов. Бундай хурсанд бўлганимдан хафалик чогим афзали.

— Келганим ёқмадими. Ёки, ўнашларимга халақит беради деб кўрқаялсанми, бузуки. Уч йилда анчагина тилинг чиқиб қолибди. Учидан озроқ кесиб жойига келтириб қўйами. Тур жойнингдан, агар қайтиб чиқунимча овқатни тайёр қилиб турмасанг ўзингни қозонга тиқаман, вассалом; гап тамом.

***

Чала пишган бир бўлак гўштини у жақидан бу жағига айлантириб эзин чайнаётган Қамбар учинчи шишининг қопқогини очатуриб, сирли оҳангда гап бошлиди:

— Тиловберганжон дўстим, мана сиз уч йил ўтириб келдингиз. Аниқ биламанки, ҳозир ёнингизда бир тангам яй. Бориям ҳозирги шароитда бир кути "Астра"га етмайди. Бунинг устига, буёқда рўзгорнингиз ҳам чиқиб қолган. Хотинингиз ҳам қора қозонни сувга ташлаб ўтирган бўлса керак. Бирон уюшмамиз бўлганида эди, баҳоли қудрат ёрдам қилиб турган бўлардик. Үндай қиломладик. Мен ҳам сиздан кейин ёлғизланиб қолиб, ўзимниям ўзим эплай олмай қолдим. Бойхон билан ўсақул ҳам менга яқиндагина қўшилишди. Шундай килиб, хотин киши ўйқуликка олдин чидалан бўлсаем, эрни кўрганидан кейин чидаламайди. Сизда бор-нўйлиги билан ҳисоб-китоб қилиб ўтиримайди. Бугунбукам, эртага у кам, деб кўнглига сиққанини топиб келишингизни талаб қилаверади. Гапнинг сирасанни айтганда, ҳозирги шароитда ённда камида юз минги юрган ўтигита тирик ҳам иснод. Пулсиз киши кўкран кериб кўчага чиқолмайди, хотининга паст-баланд гапиролмайди. Кўча эшиги тиқ этса, меҳмон-пехмон келиб қолдимин, деб юраги шиг этади, даврага кириб кўкрак кериб гапиролмайди ҳам. Қисқаси, пулсиз одам — тиқсиз одам. Бойхонни хотини ўй, ҳур одам. Ўсақулда битта бола, уям ўзимизга аъзо бўлишгатайёр болиб қолди.

— Нега Ўсақулда бола битта бўлади, иккинчи-чи — ҳайратланб сўради Тиловберган.

— А, униси ҳисобмас, эргашчанг бола болами. — Кўл силтади Қамбар.

— Буни ўсақулнинг ўзиям тан олади. Яна бир гапки, қачон бўлсаем, "Хизмат кўрсатган ўғри" унвони чиқарилса, биринчи Ўсақул билан Бойхонга олиб бераман. Икковиям унчалик хизмат кўрсатишган бўлмасаем, ҳар ҳолда касбига садоатли. Шу касбдан бошқа ишнинг нонини ейишмаган. Сизга келсак, Тиловберганжон, сизга унвон шарт эмас, сиз шундай ҳам букасбнинг при ҳисобланасиз.

— Хўш, ўзингизчи? — луқма ташлади Тиловберган.

— Мен шу касбга лаёкатли кишиларни ўюштирувчи ташкилотчиман. Була гаплар. Мен ҳозир сизнинг ғамингиздаман. Сизнинг тегирмон тошнингиз оғир. Хотин, яна учта бола. Бу тошни бир маромда айлантириб туршига катта куч талаб қилинади.

Гапнинг нишиби тўғридан-тўғри ўзи томонга қўйилиб келганини англаган Тиловберганни безгак тути. Еган оғиз уялар, деганларидек, Қамбарнинг писандаларида Тиловберганжоннинг вужудида кўтарилган ғаләнни яна Қамбарнинг қўлбola ароғи босди. Дўстлари келтириган гўштини еб, ароғини ичиб ўтирган Тиловберган Қамбарнинг юзига оёқ қўйишга, фикрига қарши бориша ботинолмасди. Бунинг устига эртадин Холтўра қийшики гумдон қилиб, яна қайтиб кетадиган бўлганидан кейин у билан пачакилшиб ўтиришнинг ҳам нима ҳожати бор. Шу мулоҳазада у босиқлик билан мулойим оҳангда:

— Хўш, нима маслаҳат бермоқчисиз? — деди унга қараб.

— Маслаҳатим шулки, дўстим, — деди жонланиб Қамбар, — уёқдан келган кишининг дарров бирон ишнинг бошини тутиб, меҳнатга кўниси кетиши жуда қийин бўлади. Буни бу ердагилар ҳаммамиз бошимиздан кечирганимиз, озми-кўпми билами. Қўлимизда тайинли бирон ҳунаримиз бўлмаган. Овнинг тушумига кўз тиккан сиз билан бузга жудам яин. Чунки, одам у ёқда танбал бўлиб қолади.

— Молнинг кетгиси келса эгаси сабаби бўлади, дегани шу-да, — орага гап солди Бойхон. — Жуманни худо урмаса, келиб-келиб Ўсақулнинг ўғлига антенна ўрнаттирадими.

— Чамадонларни очиб қарамабдими? — кўзлари катталашди Тиловберганнинг.

— Ҳаммаси кулфлогли эмиш, — Ўсақулнинг ўғнига жавоб берди Қамбар.

— Хўш, операция режасини қандай тузгансизлар? — бир дам сукутдан сунг сўради Тиловберган.

— Қамбар тиззалирини букиб чўккалаганича, тирсакларини хонтакта четига тираб гап бошлиди:

— Операция режаси мана бундай тузилган...

— Йигит кишининг ориятли бўлгани яхши. Шунинг учун бу фикрингизга қарши бир нима дёсламайман. Бизнинг тоифамиздагиларнинг ҳаммасиям шу тариқа иш кўришадиган кишилар бўлишади ўзи. Бинобарин, ўзим ҳам фикримга қарши чиқувчиларни унчалик ёқтирмайман. Агар чиндан ҳам шундай аҳдингиз бор экан, бугунги бизнинг маслаҳатимизга ҳам, ўйлайманки, тўлиқ қўшиласиз. Чунки, Холтўра қийшики гумдон қиладиган бўлсангиз, яна қамалишингиз мумкин. Аввали қўлингизда пул бўлса қамалмасдан кутилиб кетишингиз ҳам мумкин. Баривир, қамоқцам пул керак, кутилиб кетишигам пул керак, тайсаллаб юришгам пул керак. Бүёқ, пул, пул ва яна пул. Энди-ку бундан кейин биз ҳараб турмаймиз.

— Хўш, қандай маслаҳат? — Қамбарнинг гапини кесди Тиловберган.

— Маслаҳат шулки, бугунми, эртади Жуман темирчининг ўйига тушмокчимиз, — дангал гапирди Қамбар.

— Темирчининг ўйида тушишга арзидиган нарсаси бор деб ўйлайсизми? — ўсмоқчилаб сўради Тиловберган.

— Борликка-ку бор-а, лекин ҳозиргача бойликларини қаерда саклашни билолмай келардик. Эрхотин кўпдан бери махфий чайқовчилек билан шуғулланишиди, битиб кетган нон емаслар. Уларга бойликнинг нима кераги бор ўзи. Бир эрхотин бўлишига, еярман, кириман бола-чақаси бўлмаса.

— Хўш, бойлигини қаерда саклашаркан, аниқладингизларми?

— Ҳа, аниқладик, — кавшаниб туриб гапирди Қамбар Тиловберганнинг қизиқини ортаётганидан ичидаги қувониб. — Очиғи, Ўсақулнинг ўғли аниқлаб келиди. Ишимизни худонинг ўзи ўнгланини қарангки, ўтган куни Жуман Ўсақулнинг ўғлидан томига антенна ўрнатиб беришини илтимос қилиб қолибди. Тиллабой ҳам саккизни битирган, ҳадемай сафимизга қўшилади. Шундай қилиб бўлгуси Ўсақул антеннани ўрнататиб, чордоқда қатор турган чамадонларга кўзи тушибди. Секин санаб кўрса бешта экан. Яна уч-тўртта халтада, бир-иккита тахта, қоғоз кутиларда ҳар хил темир-терсаклар ҳам бор эмиш.

— Яшикларда ароқлар, шишалар ҳам турғанимиш, — қўшимча қилди ютниб Ўсақул.

— Молнинг кетгиси келса эгаси сабаби бўлади, дегани шу-да, — орага гап солди Бойхон. — Жуманни худо урмаса, келиб-келиб Ўсақулнинг ўғлига антенна ўрнаттирадими.

— Чамадонларни очиб қарамабдими? — кўзлари катталашди Тиловберганнинг.

— Ҳаммаси кулфлогли эмиш, — Ўсақулнинг ўғнига жавоб берди Қамбар.

— Хўш, операция режасини қандай тузгансизлар? — бир дам сукутдан сунг сўради Тиловберган.

— Қамбар тиззалирини букиб чўккалаганича, тирсакларини хонтакта четига тираб гап бошлиди:

— Операция режаси мана бундай тузилган...

(Давоми бор).

«ШАПКА» - БОЗЛИК

Камёб қисмлар бор. Давлатники фақат тегиши жойга тарқатиш керак. Уларга кўз тиккан кишилар эса жуда кўп.

«Намангантранс» бирлашмаси ҳисобидаги моддий-техника таъминоти бошқармаси бошлиги мувони А. Мамажонов 25/23-автоколонига ажратилган эҳтиёт қисмларни куруқдан куруқга бериб юришга сира кўзи қиймади. Аммо беришига мажбур эди. Чунки, ўзининг шунча машинаси йўқ-да. Эҳтиёт қисмлардан ажраси азобини босишининг битта йўли-уларга "шапка" кийдириш.

Шу орада автоколонна бош мұхандиси Т. Кишваров келиб қолди. Уёқ-бўёқдан гаплашиб ўтирганларидан сунг гап эҳтиёт қисмларга келиб тақадди. Мувони "шапка" тўғрисида шамъа қилди. Бош мұхандис пича ўйлаб туриб рози бўлди. Эҳтиёт қисмлар автомобилнинг юрак, ўпка жигаридай гап-да, уларсиз машина бир уюм темир-терсак холос.

Хўлас, Мамажонов карбютор, бензин насоси билан карбюторлари "шапка" кийдириди. Энди буёғи худди "мушт кетди" ўйинига ўхшайди. Эҳтиёт қисмлар автоколонга омборига келиб тушгач, Кишваров уларнинг "шапка"сии бошқатдан каттаро қилиб "кийдириди".

Автоколонна ҳайдовчиси Абдураҳмон Бойчакев

БЕКАТ

Туроб ЮСУФ. 1954 йилда туғылған. 1981 йилдан ички ишлар идораларида хизмат қиласы. Аввалин ВЕИН участка вакиши, 1991 йилдан эса навбатчи қысмада. Ижод унинг иккинчи касби. Бир неча шеърді түплемелер китобхонлар құлиға бориб етген. Дилдаги гапни хұп топиб, шеърга тизади.

Туроб Юсуф айни дамда Жиззах вилояты, Пахтакор түмени ИИБда хизмат құлмоқда. Биз ҳамкасбимизга ижодий зафарлар тилямиз. Қуында унинг бир жуфт шеърини зәтиборингизга ҳавола құлмоқдамиз.

Фарзандларингиз учун

ЗҮРДАН ЗҮР ЧИҚСА...

Синф хонасидан ўқувчи болаларнинг қий-дуви эшитилепти. Шу пайт синфға баланд бўйли бир бола киради. Болалар уни кўришлари билан оғизларига талқон солиб олгандек жимиб қоладилар. Ўртадаги жимликни хонага янги кирган бола бузади.

КОЗИМ: — Ҳа, одам кўрмаганимисанлар? Қани, жойларингта бориб ўтиринглар. Ҳу, менга қара, сенга айтпаман. Гапимни қулоққа олмасаларинг, кунларингни кўрасанлар. Агар бимасаларинг, билиб қўйинглар — мен қаратистман. Ҳўв, бола, қани, берироқ кел-чи. (Бола қўрқибина Козимнинг ёнига боради) Мана. (У ия... я, деб каратэнинг чаққон ҳаракатларидан бирини қўрсатади). Кўрдингларми? Энди бугундан зәтиборан мен мактабга келаётганимда ҳам, кетаётганимда ҳам папкамни кўтариб юрасан. Тушундингми? Ҳар ҳолда мен сенлардан бир ёш кеттаман. Бу йил мени синфда қолдириши. Ҳойнаходй бундан хабарларинг бордир?

ЎҚУВЧИЛАР (бир овоздан): — Ҳа, ҳа, хабаримиз бор...

КОЗИМ: — Энди менга битта аълочи бола керак. Ичларингда ким аълочи?

(Бир ўқувчи давра орасида ҳўмрайиб турган болани қўрсатади)

ЎҚУВЧИ: — Анави Олимов аълочи.

КОЗИМ: — Қани, Олимов, сен бутундан бошлаб уйга берилган барча вазифаларни мен учун ҳам бажарив юрасан, ҳўпми? Айниқса, контрол иш бўлаёттандада тайёр ёзилганини менга узатвониши эсингдан чиқмасин-а?

Хўш, энди мен қаерда ўтираман экан? Майли, охирги партада ўтира қолай, баривири ўқитувчилар сени бўйинг баланд деб тургазиб юборишиди.

(У охирги партага бориб ўтириши билан эшик очилиб, ичкарига ўқитувчи киради).

ЎҚУВЧИВЧИ: — Салом, болалар!

ЎҚУВЧИЛАР (бир овоздан): — Салом.

ЎҚУВЧИВЧИ: — Козимжон Сўфижонов билан ҳам аллақачон

Нега ридо қилиб тунни ёпиндинг?

ЧУМОЛИ ҮЛИМИ

Бундай даҳшат билан қуламагай тоғ. Бир күн кучли эсиб тақдир шамоли Ёниқ умр шамин сўндириса ногоҳ, — Гурсиллаб йиқилур ҳар бир чумоли.

Ва бутун ер юзин қоплар чанг-ғубор, Талх үлур олдинги ҳавонинг таъми. Бўлмасин қанчалар вазмин, улуғвор, Юпица тортар ернинг ўша қатлами.

У пайт Ҳақ кўмгали ахтарса тадбир, Келса уввос солиб жамики ҳалқлар, Чўққилар қабрига туғ бўлса арзир, Ялов бўлса арзир алвон шафақлар.

Бу калом — шаҳидга ортиқ баҳомас, Истанг-истаманг, у шонга ботиби. Бунда ахир қай бир соҳта даҳомас, Чин ҳаёт кечирган хилқат ётиби.

Эзгулик, мангулик барқарор унинг Лоқайдликка қилган ғалаённида. Жасур жангчи каби мангү уйқуни Топди у ҳаракат жараёнида.

Зилзилалар силкир экан галма-гал, Оғирлашиб борар юрагим ҳоли. Мехнат жанггоҳида ахир ҳеч маҳал Секин йиқилмаган бирон чумоли.

МЕН ҲАМ БОРМОҚДАМАН...

(Саҳрода бўрилар қурбони бўлган раҳматли дўста)

Кенг саҳро... Сен ёлғиз...

Бунча топиндинг Қай олис манзилда ёнган чироққа! Нега ридо қилиб тунни ёпиндинг, Нечун сен талпиндинг бунча йироққа!

Ахир тангри мисол ғоят йироқ у, Йўлида хор қилур, билмасмидинг ҳеч! Васлига етказмай, башарни ёғду Зору-абгор қилур, билмасмидинг ҳеч!

Хабар бериб ёзук најжот ҳақинда

Қалбинг уришини эшитмадингми! Қулоғинг тагида, шундоқ яқинда Итлар ҳуришини эшитмадингми!

Бироқ ўжарликдан айрилмадинг сен, Ё итлар қарғиши текканди жонга. Ҳар тугул тик йўлдан қайрилмадинг сен,

Бу маҳлуқ ҳам касдай яшар маконга.

Оқибат хайф кетди фарёд, йигинг-да, Рўзи маҳшар они қайнаф, етилди. Каж юдо тўдаси қурган йигинда Қатра нур ҳаёти барбод этилди.

Бу қандай кўргилик, бу қандай бало, Ўлимга элтса деб, нур иштиёқи, Беқиёс ноҳақлик жабридан ҳатто Қалтис титраб кетди коинот тоқи.

Гарчи маҳв бўлдинг мудҳиш заволдан, Қўлла лек безавол бир рӯҳ сингари. Бормоқдаман мён ҳам у қонли йўлдан Сен етмаган ўша шуълалар сари.

КУНЛАРДАН БИР КУНИ

(Катталар учун митти эртаклар)

деб тушунаркан. ***

Кунлардан бир куни күшона эшиги олдида турган милиционерга ичкаридан чиқиб келаётган ҳомиладор аёл уялгандай салом берибди-ю, кизарип кетиби. Ҳайрон бўлган милиционер бундок қараса, ўша аёлнинг қўйинидан бир тугунчак ерга тушиб қолиби. Шошганидан милиционер "Болангиз..." деб қичкириби ва ердан тугунни олиб очса, ичида... гўшт.

***

Кунлардан бир куни бояча холанинг катта халтаси йўқолиб қолиби. Ўша куни у уйига ҳеч нарса олиб кетолмабди. Болалар эса меъердаги овқатни ейишиб, роса тўйишибди. ***

Кунлардан бир куни қурилишнинг қоровули антиқа бир аравача ясад олибди. Унинг аравачасига иккى эшик, уч ромга етадиган тахтачалар сигаркан. Шундан бўлса керак, у жаҳондаги энг қимматбаҳо буюм — аравача,

Эртакларни тўпловчи:
О. ҚЎЧҚОРБЕКОВ.

Нимтабассум

БАРИБИР КЕТДИ...

Жазирама Африкада юрган фарангистонлик аэропортга бора олмай хуноб. Машина йўқ. Шу ерликлар унга маслаҳат беришди:

— Туяди боринг.

— Лекин мен туяди юришини билмайман-ку!

— Бу жуда осон. Ўтириб олганингиздан сўнг яхшилаб бир "уф" торсангиз, туя юриб кетади, Яна бир марта "уф" дессангиз, туя юришини тезлаштиради.

Хурсанд бўлган фарангистонлик туяга ўрнашиб олгач, сўради:

— Бу жоноворни қандай тўхтатаман?

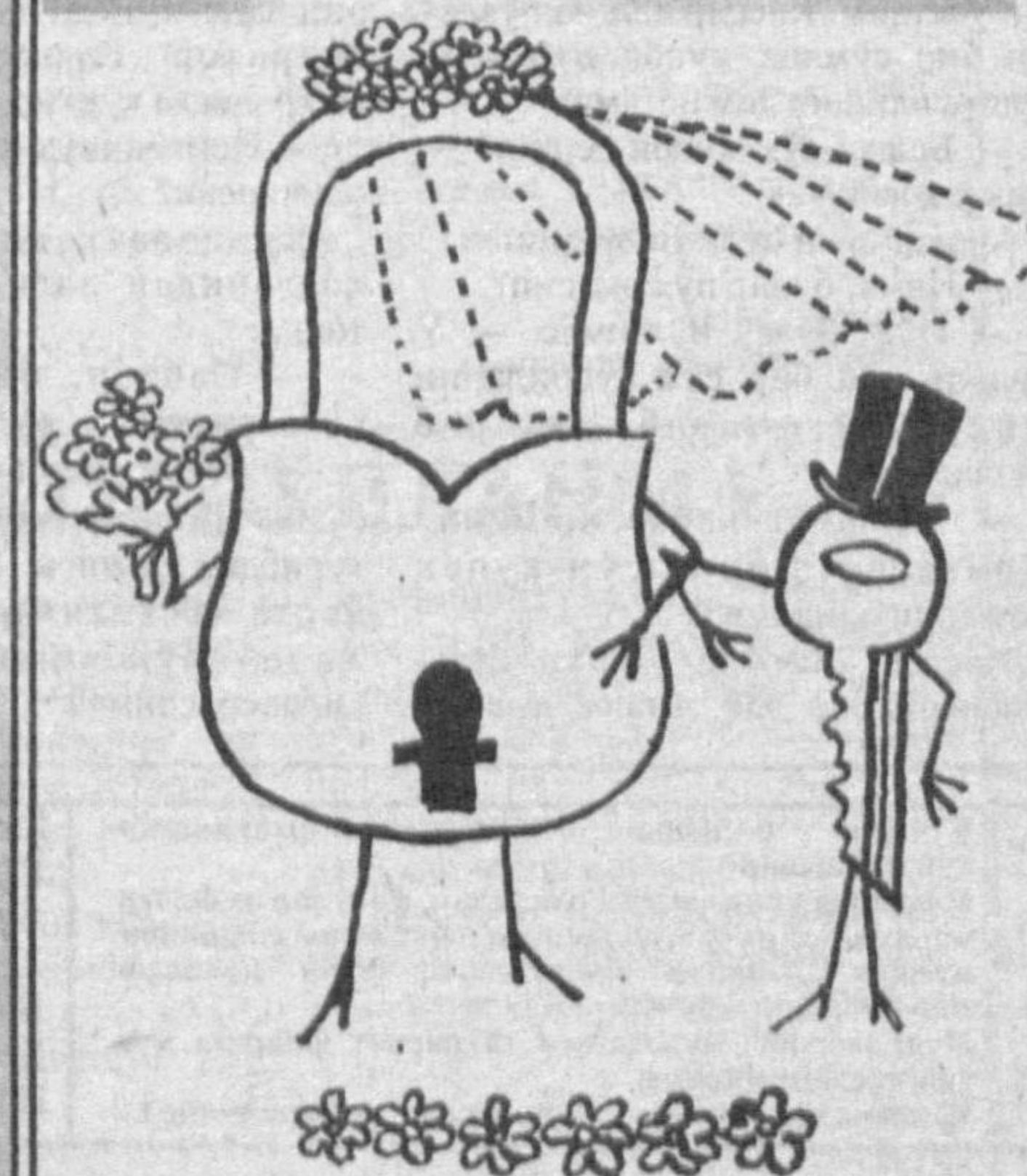
— Буям жуда осон, — дейишиб унга. — "Омин!" дессангиз бўлди.

Фарангистонлик никоят йўлга тушди. Бир пайт қарасаки, оддида туви йўқ жарлик. Каттиқ қўрқанидан туяни тўхтатувчи сўзни унтишиб қўйди. Жарликка эса тобора якинлашмоқда. Фарангистонлик нима килишини билмай, "уф" тортиб юборди. Туя жоновор одимини тезлатди. Ҳаётдан умидини узган фарангистонлик худога нола қила бошлиди: "Худойим, ўзинг мадад бер. Омин!" Жарликка бор-йўти бир одим колтанди туя тўхтади.

Фарангистонлик хурсанд бўлганидан енгилгина "уф" тортиди...

Русчадан таржима.

Рассом табассуми

"Пиккер"дан.

Санобар КОДИРОВА.

ТАШМАЧИЛИКНИНГ ОЛДИНИ ОЛИБ

Республика ҳўкумати томонидан иқтисодий ислохотнинг босқичмабосқич олиб борилиши барча соҳа ва жойларда ижтимоий адолат, тартиб учун мурасасиз курашни ўзида мужассам қилди. Аммо ахолининг айрим кисмиди ахлоқий мезонларнинг ўзгариши жамиятга сиёсий, иқтисодий, ижтимоий жиҳатдан катта зарар етказмокда: Булар фақат ўзларининг фойдасини кўзлаб иш тутивчилардир. Республика Президенти И. А. Каримов республика Олий Кенгашининг ўн тўртнчи сессиясида сўзлаган нутқида “Бизнинг ўйлимизни қабул қилмайдиган, ўз манфаатнинг қулига айланганлардан қутлиш ва жавобгарликка чақириш...” лозимлигини уткириб ўтди.

Давлат аҳамиятидаги бу масалани ечишда ички ишлар идоралари, шу жумладан қўриклиш бўлинмалари фаoliyatiнинг аҳамияти каттадир.

Жамиятга мъалум моддий зарар келтирувчи хукуқбузарликнинг энг кең тарқалган усуларидан бир майда талончилик хисобланади. Хукуқбузарлик бу түрининг бунчалар яшовчалиги сири нимада?

— Майда талончилик фактлари юзасидан олиб борилган таҳлил шуни кўрсанмоқдаки, — дейди Ўзбекистон Республикаси ИИБ хузуридаги “Қўриклиш” бирлашмаси иқтисодиёт объектларидаги майда талончиликка карши курашни ташкилластириш бўлинмаси бошлиги, милиция майори И. Б. Гранаткин, — уларнинг содир этилишига биринчи навбатда корхона маъмуряти томонидан назорат ва хисобни бўш ташкилластириш сабаб бўлмоқда. Бу ўз навбатида жамоада носоғлом мухит юзага келиши учун турткни бўлади, кишилар онгидаги давлат камбагаллашиб қолмайди, деган тушунча ўйгонади.

Игорь Борисович айтиб ўтилганларга тасдик маъносида қўриклиш бўлинмаларидан келган маҳсус хабарларни тақдим қилди. Мана шулардан айримлари:

“Навоийазот” ишлаб чиқариш бирлашмасининг қўриклиш батальони милиционерлари Ю. Т. исмли ҳайдовчини тутишди. У

бирлашмадан 144 дона шампунь, 130 метр газмол, 121 дона сувқоз, 12 дона сочиқ ва бошқа нарсаларни олиб чиқиб кетаётган экан. Орадан бир неча кун ўтгач З. Н. исмли шахс қўлга олинди. У ҳам ҳайдовчи. Унинг машинасидаги яширин жойдан 2 дона аёллар жемпери топилди. Умумий нархи — 43604 сўм.

Кўйида эса Андикон ёғ-мой комбинати (ЕМК)да бир неча кун ичидаги рўй берган ташмачиликдан мисоллар келтирилмиз.

Андикон шаҳар ИИБ қўриклиш бўлими ходимлари комбинатнинг Т. К. ва М. А. исмли ишчиларини 252 дона хўжалик совуни олиб чиқиб кетишаётгандага қўлга олиши. Комбинат цехларидан бирининг бригадири У. П. кечаси соат учда хукуқ химоячилари билан “тўқнашиб” кетмасам керак, деб ўйлаганди. Аммо адаиди. Ўтилаб чиқмоқчи бўлган 40 литр паҳта ёғи эса давлатга қайтарилди.

Мана бу хабарлар Фарғона вилоятидан келган:

Кўкон шаҳар ИИБ қўриклиш бўлими ходимлари кечаси соат иккита пайпок-хигирив комбинатнинг икки ходимини ушлашди. Уларнинг ёнидан 250 жуфт пайпок ва 200 жуфт колготка қайтарилди.

— Майда талончилик давлатга фақаттана моддий зарар келтирмайди, — ўзининг фикри билан ўртоқлашди бўлинма катта нозири, милиция капитани П. Соломин. — Бунда хукуқбузарликнинг ахлоқий томони ўта хавфидир. Ташмачилик жуда тез тарқалдиган иллат. Барча нарсаларни олиб кетиши истаги манфаатпастлик, меҳнатсиз даромадга интилишни ривожлантиради.

Павел Соломиннинг айтганларни қўпчилик объектлarda майда ташмачилик оммавий тус олгани, бир шахс томонидан бир неча бор ташмачилик ҳоллари содир этилаётгандаги ҳам тасдиклаб туриди. Аграсаноат комплексининг қайта ишлаш тармоклари — озиқ-овқат ва

мева-сабзавот, шунингдек маъжаллий саноат ва куриши объектларида тез тез майда талончиликлар содир этилмоқда.

Бўлинма ходимлари томонидан худудий қўриклиш бўлинмаларига амалий ёрдам кўрсатиш чоргидаги 1993 йил давомида 209 ташмачи ушланди, уларнинг кўпчилиги юкорида кўрсатилган иқтисодиёт объектларидан. Талончилардан олинган моддий бойликларнинг умумий нархи 872622 сўмни ташкил қилади. Аммо шу корхоналарда ишга алоқадор бўлмаганлар ҳам учраб туриди.

Хеч қаерда ишламайдиган Б. М. ва 2-сон автокомбинат ҳайдовчиси Тошкент ЁМКдан 70 килограмм ўсимлик ёғи ўтилаб чиқаётганида қўлга тушди. У ҳамтогови билан ўтилган махсулотни ён томонда жойлашган механика заводи худудига олиб ўтиб, ўша ердан таксида олиб кетмоқчи бўлган.

Мунтазам олиб борилган текширувлар шуни кўрсанмоқдаки, кўплаб объектлarda ишлаб чиқарилаётгандаги товарлар ва моддий бойликларнинг сакланишида қўпол хатоларга йўл кўйилмоқда. Кўпгина талончилик ҳоллари корхона маъмурятининг давлат ва жамоат мулки сакланишига бефарқ қарашлари натижасида юз бермоқда.

Тошкент шаҳар аҳолиси ва меҳмонлари аллақачон фирма дўйонлари енида “Совпластитал” кўшма корхонасининг маҳсулотларини сотаётгандаги (албатта оширилган нархда) чайковчиларга ўтибор қаратишган бўлса керак. Машхур корхонада уларнинг ўз “таъминотчилари” бор. Бўлинма ходимлари томонидан “Совпластитал” корхонасида ўтказилган икки кунлик тадбирлар чоргидаги 5 киши ушланниб, улардан 100 минг сўмликка яқин маҳсулот олинди.

Бир мисол. Тайёр маҳсулотлар омбори ишчиси Д. Ф. ҳеч қанақа тўловсиз Томскдан келган қариндоши ва тижорат дўйони сотувчисига 40 минг сўмликдан ошик маҳсулотни бериб юборган.

Бўлинма ходимлари томонидан келтирилган далиллар давлат мулкини қўриклиш бўйича олиб борилаётгандаги ишларнинг бир қисми, холос.

Элшод МИРЗАОДҲАМ ўғли.

МЕТРОДАГИ НАҒМА

Шу йил 15 январь куни одатдагидай хизматдан қайтиб келадиган эдим. Амир Темур хиёбони бекатидан метрода тушмоқчи бўлдим. Бироқ ёнимда жетон ўйқ экан. Шу сабабли, жетон сотиб олиш учун навбатида турдим. Навбатим келгандаги 2-касса туйнугидан учта жетон учун 90 сўм-купон узатдим. Кассир аёл мен узатган бир сўмлик купон пулларни кўлига олишини ҳам истамади.

— Бончак сўм-купон беринг! — деди у қовоқ уоб.

Мен ҳайрон бўлиб сўрадим:

— Нима, булар пул эмасми?

— Йўқ, булар пул эмас. — У шундай деб бир сўм-купонларни туйнукдан итариб чиқариб ташлади:

— Сабаби, бир сўм-купон пуллари гижим, жуда эски экан.

— Бекор гапни айтибсан. Ўша сўм-купонлар менинг кўлимда туриди, яп-янги. Мен сени неча марта огоҳлантиришим керак? Ҳадеб йўловчиларни сарсон қиласеврасанми?

Рости, ёнимда бошқа сўм-купонлар бор эди. Бироқ уларни

кассир аёлга беришдан аввал бир сўм-купон пуллар нима сабабдан қабул қилинмаётгани билан қизиқиб кўришга қарор қиёлдим. Сўраб-суршириб метронинг нариги бетидаги кассадан катта оператор Наталья Васильевна Маковецкаяни топиб, бўлиб ўтган воқеани айтиб бердим. У қўлимдаги бир сўм-купон пулларни олиб, оператор Купцова Татьяна Петровнага кўнгироқ қилди:

— Нега бир сўм-купон пулларни олмаяпсан?

Купцова сири очилиб қолганидан янги нағма ўйлаб топди:

— Сабаби, бир сўм-купон пуллари гижим, жуда эски экан.

— Бекор гапни айтибсан. Ўша сўм-купонлар менинг кўлимда туриди, яп-янги. Мен сени неча марта огоҳлантиришим керак? Ҳадеб йўловчиларни сарсон қиласеврасанми?

Газета ІВМ компютерида терилди ва саҳифаланди. Рўйхатдан ўтиш тартиби № 000021. Буюртма Г — 761, 38-313 нускада босилди. Ҳажми — 2 босма табоқ.

Босилиш — офсет усулида.

Босишга топшириш вақти — 19.00.

Босишга топширилди — 19.00.

ЛУҚМА

Катта оператор Наталья Васильевна телефонни кўйиб, 2-касса операторининг ножӯя иши учун мендан узр сўради ва пулларимга жетон олиб берди.

Жетонни олиб, индамай кетаверсанг ҳам бўларди, газетага ёзб нима қиласдинг, дейишиниз мумкин. Бир томондан сиз ҳақсиз. Иккинчи томондан-чи? Ҳани, айтинг-чи, ҳамманинг ҳам шундай қилишга вақти бор деб ўйлайсизми? Купцовага ўхшаган пул санаҳдан қочиб, сўм-купоннинг қадрсизланишига сабаб бўлайтганлар орамизда бугун озми? Улар билан ўз вақтида кураш олиб борилаанса, сўм-купоннинг қадри эртага қандай ахволга тушб қолади?

Ўйлайсизки, Тошкент метрополитени раҳбарлари бу ҳақда чуқурроқ ўйлаб қўришиади.

М. ТИЛЛАЕВ,
“Постда” мухбiri.

Миннатдорчилик мактуби

ОСОЙИШТА ЯШАЙ БОШЛАДИК

Милиция ходимлари, айниқса, участка вакиллари ўз хизмат вазифаларига сидқидилдан ёндоишсалар, дастлаб қараганда аҳамиятсиз бўлиб кўринган нарсаларга эътиборли бўлсалар, уларнинг ҳалқ билан алоқалари янада мустаҳкамланиши табий.

Муштарийларимиздан З. Дониёрова бизга шундай деб ёзади.

“Мен нафақа оламан, умр ўйлошиш вафот этган, бунинг устига қийин ахволга тушшиб қолдим. Ўзингиз баҳо беринг. Ўйим боши берк кўчада жойлашган. Кўп ўшлар давомида кўчамиз турли юк машиналари учун ўзига хос кўнимгоҳ бўлиб келди. Доим шовқин-сурон бўлиб туриши, чиқинди газлар билан ҳавони булғашгани етмагандай, бу машиналар уйим томидаги тўсиnlарга бир неча маротаба шикаст ҳам етказди.

Мен Собир Раҳимов туманидаги “Пичокчи” маҳалласига хизмат кўрсатадиган участка вакилимиз О. Сатимовга мурожаат қилишга мажбур бўлдим. У ўз хизматдошлари билан бирга муаммони тезда ҳал қилди, оромимизни бузуб келаётгандарни тартибга чакирди. Осойишта, шовқин-суронсиз, ёқимиз газларисиз яшай бошладик, энг асосийси, уйларимиз томи босиб қолиши хавфидан кутулдик.

Собир Раҳимов тумани ИИБ раҳбарларига ва участка вакилимиз Омон Сатимовга катта раҳмат”.

ҚИДИРИЛМОҚДА

Тошкент вилояти, Паркент тумани ички ишлар бўлими ва қариндошлари томонидан 1973 йилда Юқоричирчик туманида тугилган, Паркент тумани, Бодомтепа маҳалласи, 80-ўйда яшовчи Иброҳим Рисқибоевич Жонбоев қидирилмоқда. У 1993 йилнинг октябрь ойи бошларида уйидан чиқиб кетган ва ҳанузгача бедарак.

Белгилари: бўйи 160-170 см. атрофида, сочи малларанг, кенг пешонали, кўйкўз, лаблари қалин, ўртача қоматли.

Кийими: эгнида кўкиш, катакли кўйлак, қора костюм, қора шим, оёғида қалиш бўлган.

Алоҳида белгилари: руҳий касал, дудукланиб гапиради.

И. Жонбоевнинг кейинги тақдиридан воқиф бўлган

Фуқаролардан бу ҳақда 22-187 рақамили телефон орқали қариндошларига ёки энг яқин милиция бўлимiga хабар беришларини сўраймиз.

Қидирилмоқда. У 1992 йилнинг 17 сентябрь куни Ҳамза номидаги давлат академик драма театри биносидан чиқиб (ишидан сўнг), ўйига бормаган ва ҳанузгача бедарак.

Белгилари: бўйи 166 см., озгиндан келган, оқ-сариқдумалоқ юзли, тишлари бутун, сочи қора ва узун, битта ёки иккита қилиб ўриб юради.

Кийими: эгнида оқ-қора гулли кўйлак, қулогида оқ дурли зирақ, қўлида учта оддий билакузук, қизил рангдаги сумкаси, оёғида баланд пошнали, жигарранг туфли бўлган. Юзида ҳуснбузар излари бор.

Ф. Муҳиддиновнинг кейинги тақдиридан оғоҳ бўлганлардан бу ҳақда энг яқин милиция бўлимiga хабар беришларини сўраймиз.

ЭЪЛОН

1991 йилда Тошкент шаҳар Акмал Икромов туманидаги 7